

Høringssvar angående udvidelsen af biogasanlægget Horsens Bioenergi ApS, Ålkærgårdsvej 13, 8700 Horsens

Horsens Bioenergi ApS blev opført i 2014 efter initiativ fra de omkringliggende gårde. Oprindelig var meningen, at lave et mindre fælles "biogas-gårdanlæg" hvortil der skulle kobles kun fire omkringliggende gårde. Dengang med opbakning fra kommunen, idet det ville kunne mindske udslip af metan og ammoniak. Finansieringen af anlægget var besværlig i "kriseårene", så det endte som et industrielt anlæg, med to reaktortanke og tilhørende opgraderingsanlæg.

Inden opførelsen var der beskrevet følgende mål i kommuneplan 2013 (reference: http://kommuneplan.horsens.dk/dk/retningslinjer/trafik_og_teknik/biogas_horsens_nord/):

- "Op imod halvdelen af husdyrgødningen skal kunne anvendes til fremstilling af biogas inden 2020.
- Biogasanlæg skal, som udgangspunkt, kunne placeres i såvel udlagte erhvervsområder som i det åbne land.
- Ved placering af biogasanlæg skal konflikter med naboer, virksomheder og væsentlige beskyttelsesinteresser søges undgået.
- Biogasanlæg skal gives en æstetisk udformning og tilpasses det omkringliggende landskab."

I kommuneplan 2013 beskrives også under "redegørelse for retningslinjer" at:

"Efter planloven skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for beliggenheden af tekniske anlæg, herunder arealer til fælles biogasanlæg."

"Kommuneplantillægget udlægger en konsekvenszone på 500 m fra lokalplanområdet til samlet bebyggelse og kommuneplanlagte udlæg til støj og lugtfølsom anvendelse for at hindre fremtidige konflikter."

"Kommuneplantillægget fastlægger rammerne for lokalplanlægningen af området for at sikre at anlægget fremtræder æstetisk og tilpasset det omkringliggende landskab, bl.a. ved at anlægget skal præsentere sig mod Østbirkvej og at der skal etableres en afskærmende beplantning mod Store Hansted Ådal."

Anlægget er løbende blevet udvidet med endnu en reaktor tank samt med Daka ReFood. Her må påpeges, at denne løbende udvidelse af sket uden nogen former for offentlig høring eller inddragelse af lokalsamfundet.

I planlægningsfasen af udvidelsen af Horsens Bioenergi er vi nu nået til 2. høring. 1. høring fandt sted i februar og marts 2020, hvor det fremgår af "Udkast til tilladelse af udvidelse af Horsens Bioenergi ApS" (reference:

<https://www.google.com/url?q=https://horsens.dk/-/media/Content/ESDH/committees/42/3484/37087.pdf&sa=U&ved=2ahUKewiO1ZzaprztAhVQ6aQKHQouCrEQFjAJegQIAxAB&usg=AOvVaw0XsQpOwFThI1N0Mkj6oEEn>), at der kun indkom 3 høringsvar, som omhandlede lugt, visuel påvirkning samt fokus omkring risikovirksomhed.

Som påpeget for Borgmester Peter Sørensen under borgermødet i Rådved d. 21/10 2020, modtog meget få borgere besked om 1. høring og fik dermed ikke chance for at komme med kommentarer, endside at klage.

Kun enkelte ejendomme (og ikke de nærmeste) i Rådved modtog besked, hvorimod flere ejendomme som ligger enten indenfor eller lige udenfor 500-meterzonen ikke blev adviseret i første runde, men derimod først i 2. runde. Det skaber i høj grad utryghed og mistillid til beslutningstagerne i Byråd og Kommune, samt at processen er nået til 2. høring uden en grundig og retfærdig proces.

Borgerne i Rådved og omegn bekymrer sig også om flere forhold vedrørende udvidelsen af anlægget. Det drejer sig om nedenstående punkter:

1) Planlægningszone

Hvis biogasanlægget ved Rådved får tilladelse til den ansøgte udvidelse, vil virksomheden, når den er fuldt udbygget komme i kategorien 'risikovirksomhed' på grund af det samlede oplag af brændbare gasser og væsker, og der vil blive udløst et nyt 500 meters konsekvensområde og planlægningszone omkring virksomheden (jf. PM Forslag til Kommuneplantillæg 2017 og Lokalplan 329: <https://horsens.dk/Politik/PolitiskeUdvalg/42/42-3484>). Der er eksempler på, at selv moderne biogasanlæg reelt kan udgøre en fare for de omkringliggende omgivelser. Fx blev der i forbindelse med en brand i Thorsø Biogas i 2014 ([link](#)) oprettet en midlertidig sikkerhedszone på 1000 meter. En sådan hændelse og sikkerhedszone vil have konsekvenser langt ud over den omtalte planlægningszone på 500 meter for biogasanlægget ved Rådved. På baggrund af erfaringerne fra Thorsø bekymrer vi os derfor om, hvorvidt en planlægningszone på 500 meter reelt er tilstrækkelig. Hvis planlægningszonen bør være 1000 meter fremfor 500 meter, bliver Rådved og et større antal naboer til biogasanlægget nemlig berørt heraf, ligesom det også vil være tilfældet for det nyligt udlagte industriområde samt motorvej E45, der ligger inden for 1000 meter af biogasanlægget i Rådved.

I takt med, at samfundet efterspørger mere biogas, er det meget sandsynligt, at biogasanlægget ved Rådved – i sin nuværende og evt. fremtidige størrelse – bliver betragtet som en del af energisektoren i Danmark og derved får status af "samfundskritisk infrastruktur". Frygten hos mange i oplandet for biogasanlægget i Rådved er, at samfundskritisk infrastruktur i fremtiden bliver ramt af yderligere begrænsninger, flere restriktioner og udvidelse af den først udlagte konsekvenszone på 500 meter.

Derudover vil en konsekvenszone på 500 meter have meget stor negativ betydning for de indenfor zonen beliggende ejendomme, virksomheder og grundejere. Det både i forhold til manglende muligheder for udstykning, nybyggeri, tilbygning til eksisterende ejendomme samt udvidelse af virksomheder. Dertil bekymring om markant værdiforringelse af ejendomme i hele området.

2) Gener fra biogasanlægget

Af kommuneplan 2013 fremgår det, at der skal udlægges en konsekvenszone på 500 m fra lokalplanområdet for 'Biogas Horsens Nord' til samlet bebyggelse og kommuneplanlagte udlæg til støj og lugtfølsom anvendelse for at hindre fremtidige konflikter (jf. "Redegørelse for retningslinjer").

I et af målene står der, at biogasanlæg skal, som udgangspunkt, kunne placeres i såvel udlagte erhvervsområder som i det åbne land. Årsagen hertil formodes at være, at i sådanne område vil anlægget forårsage mindst mulige gener. Den aktuelle placering af biogasanlægget ved Rådved er imidlertid anlagt i meget tæt afstand til de nærmeste bebyggelser (220 og 330 meter) og landsby (750 meter).

Det fremgår yderligere af et af målene, at "Ved placering af biogasanlæg skal konflikter med naboer, virksomheder og væsentlige beskyttelsesinteresser søges undgået".

Med nedestående må det påpeges, at det eksisterende anlæg er til gene og skaber konflikter med naboer og virksomheder. Dette kan med en udvidelse af biogasanlægget ikke forventes mindsket.

2a) Lugt

I alle årene siden biogasanlæggets ibrugtagning har der været lugtgener for anlæggets omkringboende naboer. Mindst en nabo har jævnligt klaget herover (2015 - 2016) – og i et enkelt tilfælde også på vegne af andre naboer til biogasanlægget.

Derudover ytres der bekymring fra anlæggets nærmeste nabo (Ålkærgårdsvej 9, Geven Landbrug A/S), idet tiltagende lugtgener kan medføre konflikt med arbejdsmiljøloven i forhold til ansatte medarbejdere. Endvidere bekymrer man sig om, at lugtgenerne kan komme til at påvirke dyrenes trivsel samt fødevarernes kvalitet.

Under nævnte borgermøde i Rådved d. 21/10 blev det klart, at flere naboer har gener pga. lugt.

Med en udvidelse af biogasanlægget frygter vi, at generne vil blive yderligere forværret, idet der indtil nu ikke har været styr på lugten fra anlægget – den er ikke blevet mindre gennem årene, men snarere værre.

Lugten fra biogasanlægget ved Rådved er intens, ubehagelig, kvalmende og uacceptabel, og den kan let skelnes fra den lugt, der undertiden kommer fra de omkringliggende gårde med besætninger af køer/grise. Lugtens karakter afhænger i nogen grad af, om den kommer fra emission fra skorsten eller udslip fra anlægget.

Hyppegheden af lugtgenerne afhænger i mange tilfælde af vindretning og vindhastighed – nogle naboer har således været generet af lugtgener i 12 ud af 39 dage (registrering med tilhørende indrapportering til biogasanlægget er senest foretaget i oktober-november 2020) – oftest af en varighed, der strækker sig over en hel dag.

Der forekommer uacceptable lugtgener hele året uanset udendørstemperatur. Generelt er intensiteten af lugtgenerne værst i sommerperioden, hvor man ofte opholder sig meget udendørs.

Afhængig af vindretning og afstand til biogasanlægget sætter lugten fra biogasanlægget begrænsninger i dagligdagen:

- De dage, hvor lugtintensiteten er værst fra biogasanlægget, kan lugten være så ubehagelig, at det ikke muligt at opholde sig udendørs i haven, hvorfor vi også er begrænsede i at invitere gæster på besøg i haven. Lugten giver kvalme og lettere åndenød.
- Herudover kan vi på grund af lugtgener ikke lade vinduer og døre stå åbne, da lugten trænger helt ind i boligen.
- Vasketøj kan ikke hænges til tørre udenfor grundet lugten.

I det af Horsens Kommune udarbejdede udkast til 'Revurdering af og tillæg til miljøgodkendelse' vedrørende udvidelse af biogasanlæg ved Rådved (dateret 18. september 2020) fremgår det, at det af virksomheden (biogasanlægget) fremsendte notat om fremtidige emissioner ikke omfatter en godtgørelse af, at emissionsgrænseværdierne for luftforurening vil kunne overholdes (jf. side 30).

Vi vil derfor påklage, at Horsens Kommune giver tilladelse til en udvidelse af biogasanlægget, når det indtil videre ikke har været muligt for virksomheden at minimere de nuværende emissioner af luftforurening til et niveau, der ikke pålægger naboerne uacceptable indskrænkninger i dagligdagen grundet lugtgener fra anlægget.

2b) Støjgener og lysforurening fra biogasanlægget

Naboerne, der bor tættest på biogasanlægget ved Rådved, er dagligt belastet af trafikstøj i forbindelse med transporten til og fra biogasanlægget, samt i forbindelse med aflæsning. Trafikstøjen føles særligt generende om natten.

Yderligere er de nærmeste naboer til biogasanlægget ved Rådved generet af belysningen af biogasanlægget – generne er størst om natten.

2c) Frygt for helbredspåvirkning

Som naboer til biogasanlægget ved Rådved er vi oprigtigt bekymrede for vores sundhed.

Vi er vidende om, at der ved nedbrydning af bio-affald uden ilt fx dannes svovlbrinte, der er tungere end atmosfærisk luft. Afhængig af koncentrationen af svovlbrinten i emissionen fra biogasanlægget har den forskellige toksiske effekter, som fx kvalme, opkast, svimmelhed og påvirkning af åndedrættet (reference: <https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/laegehaandbogen/arbejdsmedicin/arbejdsrelaterede-eksponeringer/kemiskbiologisk/svovlbrinte-arbejds eksponering/>).

Vi er meget bekymrede for, hvilken effekt svovlbrinte (H₂S) og andre stoffer (fx nitrogenoxid (NO_x), ammoniak (NH₃) og kulmonoxid (CO)), der udledes fra biogasanlæggets skorstene, kan have på vores helbred på kortere og længere sigt. Frygten er begrundet i, at nogle naboer har erfaret, at de får kvalme og påvirkning af åndedrættet, når lugtgenerne er værst.

3) Rådved by

Med et biogasanlæg som det allerede opførte, har man ikke blot skæmmet områdets udseende i vid udstrækning, men man har ydermere besværliggjort kommende udstykninger i et voksende og rekreativt område, hæmmet byudviklingen af Rådved og forringet værdien af ejendommene betydeligt. Kommunens plan virker ugennemtænkt og hovsa-agtig, når Horsens Kommune med den ene hånd giver 100.000 kr. til Rådved som "Tryk Landsby", og året efter har i sinde at godkende udvidelse af farlig industri meget tæt på et beboelsesområde.

4) Æstetik

Da det nuværende biogasanlæg ved Rådved blev opført, forelå der skitser af et anlæg skjult bag en række træer og buske. I forbindelse med opførelsen af biogasanlægget er der imidlertid kun blevet plantet spædt nyt. Bepantningen er efter 5 år knap opvokset til få meters højde, og en eventuel udvidelse vil tage mindst ti-femten år om at få en rimelig afdækning af grønt. Skitser er misvisende, og billeder er taget fra usandsynlige vinkler, for at få anlægget til at syne mindre, og tage sig 'grønt' ud. Vi anser dem for at være direkte visuelt fordrejede.

5) Landzone/erhvervszone

Området omkring biogasanlægget ved Rådved var et skønt natur område. Mange er tilflyttet området i ønsket om at bo i landlige omgivelser med kort afstand til Horsens og opland. Biogasanlægget i sin nuværende form – og markant i en udvidet form – har ændret oplevelsen af at bo på landet.

Området er på kort tid forvandlet fra skønt naturområde til industrizone.

I 2014 søgte Rådved Maskinfabrik, Rådvedvej 95, om tilladelse til at udvide allerede eksisterende maskinfabrik. Dette afslog Horsens kommune med begrundelsen om at det skulle flyttes til et egnet industriområde for ikke at genere landsbylivet.

6) Best Available Techniques

Ifølge Miljøbeskyttelsesloven skal virksomheder begrænse forureningen, så den overholder bedst tilgængelige teknikker (BAT- Best Available Techniques)

EU beslutter miljøkravene som også danske virksomheder skal leve op til og overholde.

Den planlagte udvidelse af Horsens Bioenergi lever netop ikke op til BAT og der findes bedre og mere tilgængelige miljørigtige alternativer, som udleder langt mindre CO₂ til atmosfæren.

Biogas står til at levere kun 13% af den vedvarende energi, men modtage 54% af støtten.

Altså mere end alle vindmøller og solceller tilsammen. Vi mener derfor, at det er uforsvarligt at lave så stor en udbygning af en forældet teknologi, når Miljøministeriet allerede er i gang med at se på denne overkompensation for støtten til biogas.

Konklusion

Vi vil hermed gøre indsigelse mod, at Horsens Kommune giver Horsens Bioenergi ApS tilladelse til at udvide produktionen. De ændringer projektet medfører er af sådan karakter eller omfang, der afgørende taler imod, at projektet realiseres.

Det virker for os fuldstændig uforståeligt, at man i Horsens Kommune overhovedet kan overveje at tillade udvidelse af Horsens Bioenergi ApS, da så stort anlæg hører ikke til i så tæt forbindelse til by og anden boligmæssig bebyggelse.

Hvis behovet for produktion af biogas er stigende i så stort et omfang som der gives udtryk for, må Horsens Bioenergi ApS flyttes til et mere egnet område, hvor det ikke er til gene for området og dets beboere jvf. "kommuneplan 2013" mål: "ved placering af biogasanlæg skal konflikter med naboer, virksomheder og væsentlige beskyttelsesinteresser søges undgået".

Arbejdsgruppen imod udvidelsen af Horsens Bioenergi ApS og Rådved Borgerforening
Kontakt evt. raadvedborgerforening@gmail.com